
ETNOLINGWISTYKA

PROBLEMY JĘZYKA I KULTURY

29

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Wydział Humanistyczny
Komisja etnolingwistyczna
przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów
sekcja etnolingwistyczna Komitetu Językoznawstwa PAN

Redaktor naczelny

JERZY BARTMIŃSKI

Zastępca redaktora

STANISŁAWA NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA

Sekretarz

MARTA NOWOSAD-BAKALARCZYK

Kolegium redakcyjne

JAN ADAMOWSKI, FELIKS CZYŻEWSKI, ADAM GŁĄZ, IRINA LAPPO,
ROMAN LEWICKI, ANNA PAJDZIŃSKA, JOANNA SZADURA, SEBASTIAN WASIUTA,
ANETA WYSOCKA

Rada naukowa

DEJAN AJDAČIĆ (KIJOWSKI UNIWERSYTET NARODOWY)
ELENA BEREZOVIČ (URALSKI UNIWERSYTET FEDERALNY, EKATERINBURG)
WOJCIECH CHLEBDA (UNIWERSYTET OPOLSKI)
ALOYZAS GUDAVIČIUS (UNIWERSYTET SZAWELSKI)
ALEKSEJ JUDIN (UNIWERSYTET W GENT)
JACEK MICHAEL MIKOŚ (UNIVERSITY OF WISCONSIN, MILWAUKEE)
SWIETŁANA TOŁSTAJA (ROSYJSKA AKADEMIA NAUK, MOSKWA)
ZUZANA PROFANTOVÁ (SLOVENSKÁ AKADEMIA VIED, BRATYSŁAWA)
HANNA POPOWSKA-TABORSKA (POLSKA AKADEMIA NAUK, WARSZAWA)
ANNA WIERZBICKA (AUSTRALIJSKI UNIWERSYTET NARODOWY, CANBERRA)
KRZYSZTOF WROCŁAWSKI (POLSKA AKADEMIA NAUK, WARSZAWA)

ETNOLINGWISTYKA

PROBLEMY JĘZYKA I KULTURY

29

Lublin 2017

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Zespół recenzentów

MACIEJ ABRAMOWICZ (Uniwersytet Warszawski), DEJAN AJDAČIĆ (Kijowski Uniwersytet Narodowy), NIKOLAJ ANTROPOV (Narodowa Akademia Nauk Białorusi), ENRIQUE BERNÁRDEZ (Universidad Complutense de Madrid), MAŁGORZATA BROŻYNA (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), WOJCIECH CHLEBDA (Uniwersytet Opolski), MACIEJ CZERWIŃSKI (Uniwersytet Jagielloński), DAVID DANAHER (University of Wisconsin-Madison), ANNA DĄBROWSKA (Uniwersytet Wrocławski), ANDRZEJ DYSZAK (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), LUBOV FROLAK (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), IZABELA GATKOWSKA (Uniwersytet Jagielloński), ROMAN GAWARKIEWICZ (Uniwersytet Szczeciński), EWA GELLER (Uniwersytet Warszawski), ALOYZAS GUDAVIČIUS (Uniwersytet Szawelski), MARIOLA JAKUBOWICZ (Polska Akademia Nauk, Warszawa), ALEKSEJ JUDIN (Uniwersytet w Gent), JAN KAJFOSZ (Uniwersytet Śląski), HENRYK KARDELA (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), MAŁGORZATA KARWATOWSKA (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), KATARZYNA KŁOSIŃSKA (Uniwersytet Warszawski), EWA KOŁODZIEJEK (Uniwersytet Szczeciński), JOLANTA KOWALEWSKA-DĄBROWSKA (Uniwersytet Gdański), ALLA KOŽYNOVA (Białoruski Uniwersytet Państwowy, Mińsk), HALINA KUREK (Uniwersytet Jagielloński), BARBARA LEWANDOWSKA-TOMASZCZYK (Uniwersytet Łódzki), AGNIESZKA LIBURA (Uniwersytet Wrocławski), PRZEMYSŁAW ŁOZOWSKI (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), MARZENA MARCZEWSKA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego), SVETLANA MARTINEK (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki), EWA MASŁOWSKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa), AGNIESZKA MIKOŁAJCZUK (Uniwersytet Warszawski), ALICJA NAGÓRKO (Humboldt-Universität zu Berlin), ALEKSANDRA NIEWIARA (Uniwersytet Śląski w Katowicach), DOROTA PAZIO-WLAZŁOWSKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa), HANNA POPOWSKA-TABORSKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa), SERHIY POTAPENKO (Nizhyn University, Ukraine), MACIEJ RAK (Uniwersytet Jagielloński), BARBARA RODZIEWICZ (Uniwersytet Szczeciński), ELENA RUDENKA (Białoruski Uniwersytet Państwowy), IRINA SEDAKOVA (Rosyjska Akademia Nauk, Moskwa), PETAR SOTIROV (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), VASYL STARKO (Lesya Ukrainka Eastern European National University), ELŻBIETA TABAKOWSKA (Uniwersytet Jagielloński), SVETLANA TOLSTAJA (Rosyjska Akademia Nauk, Moskwa), ANDRZEJ SZOSTEK (Katolicki Uniwersytet Lubelski), ANNA TYRPA (Polska Akademia Nauk, Kraków), JAMES W. UNDERHILL (Université de Rouen), WŁODZIMIERZ WYSOCZAŃSKI (Uniwersytet Wrocławski), JÖRG ZINKEN (Institut für Deutsche Sprache, Mannheim), HANNA ZOWCZAK (Uniwersytet Warszawski), KONRAD ŻYŚKO (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

REDAKCJA WYDAWNICZA

STANISŁAWA NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA
MARTA NOWOSAD-BAKALARCZYK

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH

JERZY DURAKIEWICZ

SKŁAD

ARTUR DROZDOWSKI

Wersja elektroniczna dostępna na stronie: etnolingwistyka.journals.umcs.pl

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017

ISSN 0860-8032
e-ISSN 2449-8335

WYDAWNICTWO UNIwersytetu MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ
pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, tel. 81 537 53 04
www.umcs.lublin.pl/wydawnictwo
e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl
Dział Handlowy: tel./faks 81 537 53 02
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

SPIS TREŚCI

Pamięci Profesora Michała Łesiowa (1928–2016).....	7
--	---

I. ROZPRAWY I ANALIZY

1. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (Lublin, UMCS), Jakie dane są relewantne etnolingwistycznie?.....	11
2. Agnieszka Mierzwińska-Hajnos (Lublin, UMCS), <i>Fuga daemonum</i> , czyli dziurawiec jako amalgamat pojęciowy. Studium kognitywne.....	31
3. Dorota Piekarczyk (Lublin, UMCS), Dlaczego kwiaty są dobre i niewinne? O językowo-kulturowym obrazie kwiatu słów kilka.....	47
4. Katarzyna Prorok (Lublin, UMCS), <i>Mate, czarne, okrągłe, a każdego wyszczypie</i> . O pieprzu i <i>pieprzeniu</i> w polszczyźnie ludowej i potocznej.....	61
5. Jerzy Bartmiński, Anna Kaczan (Lublin, UMCS), Językowo-kulturowy obraz pszenicy (<i>triticum</i>) w języku polskim.....	85
6. Jerzy Bartmiński (Lublin, UMCS) Agata Bielak (Warszawa, IS PAN), Językowo-kulturowy obraz słomy w polskiej lingwokulturze. Szkic etnolingwistyczny.....	111
*	
7. Anna Pajdzińska (Lublin, UMCS), <i>Śmiercią jakby płytszą nie umierają, ale zdychają zwierzęta</i> (obraz zwierząt w polszczyźnie na tle ustaleń nauk przyrodniczych).....	135
8. Maciej Rak (Kraków, Uniwersytet Jagielloński), <i>Na bezrybiu i rak ryba</i> . Językowo-kulturowy obraz raka w polszczyźnie.....	149
9. Olga Kielak (Lublin, UMCS), Analogie między kobietą ciężarną i cielną krową	171
10. Marius Smetona (Vilnius University), Some aspects of snake euphemisms in Lithuanian: names based on appearance, habitat, and behaviour.....	191
*	
11. Piotr Zemszał (Toruń, Uniwersytet Mikołaja Kopernika), Metaforyka związana z pojęciami światła i ciemności w sowieckim ideologicznym subdyskursie o kulturze w latach 1953–1957 na materiale gazety „Prawda”.....	209
12. Marta Wrześniewska-Pietrzak, Małgorzata Kołodziejczak (Poznań, UAM), <i>Jak rozwalić system</i> – populistyczny dyskurs polityczny na przykładzie wypowiedzi Pawła Kukiza.....	225
13. Tomasz Łukasz Nowak (Uniwersytet Wrocławski), O kulturowych relacjach między wybranymi nazwami geja.....	245
14. Rolandas Kregždys (Vilnius, Lithuanian Culture Research Institute), Lithuanian religious and ceremonial terms of semitic origin: the phenomenon of Azazel	257

II. RECENZJE

15. Konrad Żyśko, Prośby i podejmowanie działania: Jörg Zinken, *Requesting Responsibility. The Morality of Grammar in Polish and English Family Interaction*, Oxford University Press, 2016, xx + 245 s. 269
16. Przemysław Łozowski, W poszukiwaniu zapomnianych symboli i wartości w lesie, na polu i łące: Donald Charles Watts, *Elsevier's Dictionary of Plant Lore*, Amsterdam: Elsevier, 2007, ix + 471 s. 273
17. Katarzyna Stadnik, Zasada relatywizmu językowego: ewolucja myśli naukowej, historia pojęcia, wyzwania współczesności: John Leavitt, *Linguistic Relativities: Language Diversity and Modern Thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 2015, 245 s. 280
18. Adam Głaz, Duńskie uniwersum semantyczne: Carsten Levisen, *Cultural Semantics and Social Cognition. A case study on the Danish universe of meaning* [Trends in Linguistics. Studies and Monographs 257], Berlin/Boston: De Gruyter Mouton, 2012, xx + 333 s. 284
19. Monika Bogdzevič, Metafory konceptualne w dyskursie publicznym: Aina Būdvydytė-Gudienė, Aloyzas Gudavičius, Nedas Jurgaitis, Silvija Papaurėlytė-Klovienė, Reda Toleikienė, *Konceptualiosios metaforos viešajame diskurse. Konceptualiuju metaforų žodynas*, Šiauliai: UAB „BMK leidykla”, 2014, 343 s. 288
20. Jerzy Bartmiński, Myślenie metaforyczne czy mitologiczne?: Joanna Jurewicz, *Fire and Cognition in the Rigveda*, Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa, 2010, 485 s.; *Fire, Death and Philosophy. A History of Ancient Indian Thinking*, Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa, 2016, 717 s. 294
21. Joanna Szadura, Ludowe kalendarze jako narzędzie organizacji czasu i kultury: Marina Michajlovna Valencova, *Narodnyj kalendar' čechov i slovakov. Ėtnolingvističeskij aspekt*, Moskwa: Izdatel'stvo „Indrik”, 2016, 615 s. 300
22. Katarzyna Smyk, Festiwale folklorystyczne w aspekcie performatywności folkloru: Joanna Dziadowiec, *Festum folkloricum. Performatywność folkloru w kulturze współczesnej. Rzecz o międzykulturowych festiwalach folklorystycznych*, Warszawa: Narodowe Centrum Kultury, 2016, 600 s. 304

III. Z ŻYCIA NAUKOWEGO

23. Dorota Filar, The First International Conference of Cultural Linguistics (Prato, 20–22 VII 2016 r.) 309
24. Jerzy Bartmiński, Monika Łaszkievicz, Interdyscyplinarna konferencja naukowa „Praca ludzka” (Lublin, 29 IX–1 X 2016 r.) 312
25. Алла Кожинова, EUROJOS XIII (Москва, 29–30 V 2017 г.) 318
26. Joanna Szadura, Z prac Sekcji Etnolingwistycznej Komitetu Językoznawstwa PAN 321
27. Павло Гриценко, Слово про Професора Михайла Лесева (1928–2016) 324

IV. NOTY O KSIĄŻKACH

V. KSIĄŻKI I CZASOPISMA NADESLANE

VI. NOTY O AUTORACH